

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI
Stratejik Pazarlama Daire Başkanlığı

TARIM, GIDA VE ORMAN ÜRÜNLERİ

DIŞ TİCARETİNDE HEDEF ÜLKE

ANALİZ RAPORU

2021
ANKARA

ÇALIŞMANIN AMACI

Yaőamın her alanını etkileyen Covid-19 salgını nedeniyle diğer birçok alanda olduğu gibi tarım ve gıda sektörü de derinden etkilenmiş olup tarımsal üretimde kendine yeterliliğin önemi bir kez daha gözler önüne serilmiştir. Tarımın stratejik öneminin net olarak anlaşıldığı bu dönemde tarım ürünleri dış ticaretinin sürdürülebilir ihracat modeli anlayışı ile şekillendirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Ülkemiz 2019 yılı tarım ürünleri ihracatı 19,7 Milyar Dolar iken 2020 yılında bu rakam 20,7 Milyar Dolara, 2019 yılında 14,6 Milyar Dolar olarak gerçekleşen tarım ürünleri ithalatı ise 2020 yılında 15,2 Milyar Dolara ulaşmıştır. Geleneksel ticaret ortaklarımız önemli bir değişim göstermemiş ve Irak, Almanya, Rusya, Brezilya ve ABD olarak kayıtlara geçmiştir. Tarım, gıda ve orman ürünleri dış ticaretinde yoğun olarak talep gören ürünlere sahip ve marka değeri olan ülkemizin ihracatta yapması gereken en önemli çalışmanın geleneksel pazarlara ilave olarak alternatif pazarlar geliőtirmek olduğu düşünölmektedir. Belirli ihracat pazarlarının dışına çıkılmaması durumunda ekonomik, siyasi ve ticari nedenlerle meydana gelebilecek daralma durumlarında yine siyasi, ekonomik ve sosyal sıkıntılar ortaya çıkabilmektedir.

Türkiye, birçok tarım ve gıda ürünü üretim ve ticaretinde önde gelen ölkeler arasındadır. Ülkemiz fındık, kiraz, incir, kayısı ve ayva üretiminde dünyada birinci, haőhaő, kavun, karpuz ve mercimek üretiminde ikinci, antepfıstığı, kestane, viőne, hıyar ve ceviz üretiminde ise üçüncü sırada yer almaktadır. Bununla birlikte yaş ve kurutulmuş sebze ve meyve, su ürünleri, işlenmiş tarım ürünleri, un, zeytinyağı, bal, yumurta ve süt ürünleri başta olmak üzere birçok tarım ve gıda ürünüde ihracat avantajına sahip konumda olduğumuz söylenebilir.

Üretimin sürdürülebilirliği, ancak ihracatın sürdürülebilir olması ile mümkündür. Bu nedenle kırsal kalkınma çalışmalarının hedefi olan sosyal ve ekonomik gelişmemizin sağlanması adına ölkelerin tüketim alışkanlıkları ve talepleri doğrultusunda üretimin şekillendirilmesi ve söz konusu ölkelere yönelik lobi çalışmalarının geliştirilmesi son derece önemlidir.

Bununla birlikte pandemi döneminden sonra üretim olduğu kadar küresel ticarete bir değişim sürecine girmiş, spesifik talep eğilimleri gelişmiş, sağlıklı gıdaya erişim daha önce hiç olmadığı kadar ön plana çıkmıştır. Asya Pasifik ölkeleri gibi yeni küresel pazar alanlarının ortaya çıkması ve ürün fiyatlarında yaşanan artışa rağmen; ihracatçı ölkelerin mevcut ticari konumlarını korumaları ve rekabete Güney Amerika, Orta Asya ve hatta Afrika ölkelerinin dahil olması, ülkemizin yeni pazarlara ve yeni üretim stratejilerine sahip olması gerektiği gerçeğini ortaya koymaktadır.

Sözö edilen bu gelişmeler neticesinde 'Tarım, Gıda ve Orman Ürünleri Dış Ticaretinde Hedef Ülke Analiz Raporu' hazırlanmıştır. Raporun amacı, alternatif pazarlara erişim vizyonu çerçevesinde tarım, gıda ve orman ürünlerimizi ihraç edebileğimiz ve 'Hedef Pazar Ölkeler' olarak adlandırabileğimiz yeni ölkeleri analiz etmek ve ortaya koymaktır.

KURU ÜZÜM

KURU ÜZÜM

Dünya Kuru Üzüm İthalatında İlk 20 Ülke (GTIP 080620)

	İthalatçı Ülkeler	GTIP 080620 - Kuru Üzüm - İthalatçı Ülkeler					
		2020'deki İthalat Değeri (Bin \$)	2020'deki İthalat Miktarı (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	Dünya İthalatındaki Payı (%)
	Dünya	1.627.406	781.061	2.084	2	-13	100
1	İngiltere	215.579	98.453	2.190	1	-3	13,2
2	Almanya	170.795	81.247	2.102	2	0	10,5
3	Hollanda	108.205	51.082	2.118	3	-7	6,6
4	Hindistan	102.448	28.534	3.590	17	-4	6,3
5	Japonya	84.436	31.648	2.668	0	-21	5,2
6	Kanada	66.353	26.591	2.495	1	-1	4,1
7	Fransa	60.958	26.441	2.305	2	-8	3,7
8	Türkiye	49.978	29.841	1.675	89	-5	3,1
9	Avustralya	47.223	23.912	1.975	6	25	2,9
10	Brezilya	42.627	28.522	1.495	3	-24	2,6
11	İtalya	38.246	18.836	2.030	0	-22	2,4
12	Çin	33.478	22.270	1.503	-7	-43	2,1
13	Polonya	31.504	15.869	1.985	4	-3	1,9
14	ABD	30.758	15.148	2.030	0	-28	1,9
15	Belçika	26.020	11.885	2.189	-10	-26	1,6
16	İspanya	24.264	11.319	2.144	-8	-34	1,5
17	İsveç	22.882	6.590	3.472	2	-5	1,4
18	Rusya	21.147	13.446	1.573	-13	-55	1,3
19	Suudi Arabistan	19.704	10.094	1.952	-4	-21	1,2
20	Fas	19.020	12.418	1.532	140	103	1,2

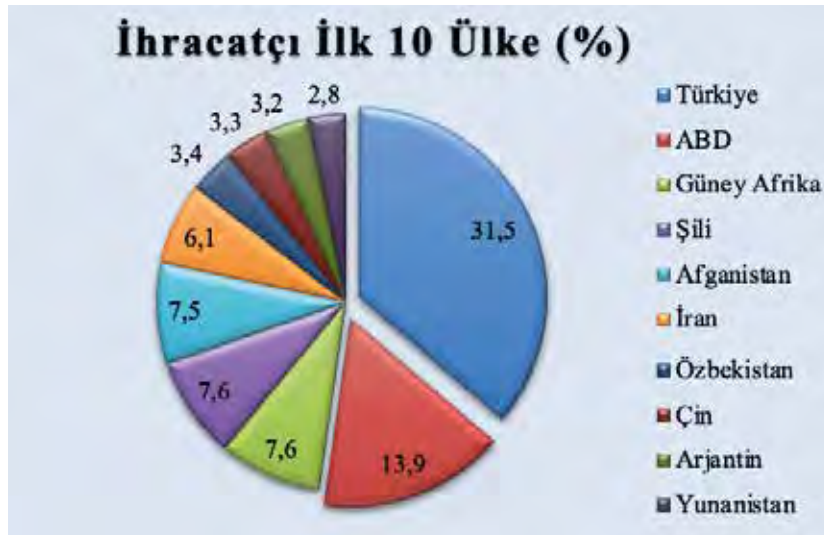
Dünyada 1,62 Milyar Dolar tutarında kuru üzüm ithalatı gerçekleştirilmiştir. En büyük kuru üzüm ithalatçı ülkesi 215,5 Milyon Dolar ithalat değeri ve %13,2 pazar payı ile İngiltere'dir. İngiltere'yi sırasıyla Almanya (170,7 Milyon Dolar), Hollanda (108,2 Milyon Dolar), Hindistan (102,4 Milyon Dolar) ve Japonya (84,4 Milyon Dolar) izlemektedir. Fas ve Hindistan'da görülen talep artışı ise dikkat çekici düzeydedir.

Dünya Kuru Üzüm İhracatında Önde Gelen Ülkeler

	İhracatçı Ülkeler	GTİP 080620 - Kuru Üzüm - İthalatçı Ülkeler					
		2020'deki İhracat Değeri (Bin \$)	2020'deki Miktar (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	Dünya İhracatındaki Payı (%)
	Dünya	1.633.553	803.305	2.034	3	-13	100
1	Türkiye	514.029	259.015	1.985	7	-10	31,5
2	ABD	226.528	80.376	2.818	-8	-12	13,9
3	Güney Afrika	124.750	65.567	1.903	6	5	7,6
4	Şili	124.527	60.230	2.068	4	-20	7,6
5	Afganistan	122.380	42.366	2.889	17	-8	7,5
6	İran	100.254	73.745	1.359	3	-6	6,1
7	Özbekistan	55.117	42.096	1.309	2	-47	3,4
8	Çin	54.596	31.388	1.739	7	-26	3,3
9	Arjantin	52.812	36.380	1.452	4	-28	3,2
10	Yunanistan	45.350	16.509	2.747	6	-16	2,8
11	Hollanda	42.378	16.258	2.607	9	7	2,6
12	Almanya	34.039	12.824	2.654	4	14	2,1
13	Hindistan	29.602	24.250	1.221	-7	-21	1,8
14	Avustralya	16.537	4.781	3.459	5	-29	1
15	Tayland	12.369	872	14.185	72	57	0,8
16	Belçika	11.274	4.770	2.364	-13	-5	0,7
17	İngiltere	10.246	3.966	2.583	3	-19	0,6
18	Avusturya	8.434	2.230	3.782	4	20	0,5
19	İsveç	5.347	1.134	4.715	16	11	0,3
20	Litvanya	5.028	2.204	2.281	21	-3	0,3

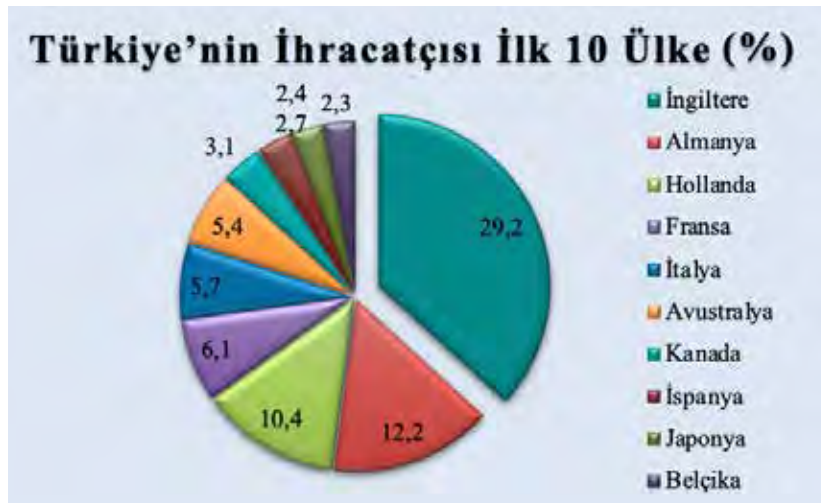
1,63 Milyar Dolar tutarında dünya kuru üzüm ihracatı söz konusudur. En fazla kuru üzüm ihraç eden ülke 514 Milyon Dolar tutarı ve %31,5 pazar payı ile Türkiye'dir. Türkiye'yi sırasıyla ABD (226,5 Milyon Dolar), Güney Afrika (124,7 Milyon Dolar), Şili (124,5 Milyon Dolar) ve Afganistan (122,3 Milyon Dolar) izlemektedir.

Türkiye Kuru Üzüm İhracatında İlk 20 Ülke

	Ülkeler	GTİP 080620 - Kuru Üzüm - Ülkemizin İhracatı					
		2020'deki İhracat Değeri (Bin \$)	Türkiye'nin İhracatındaki Payı (%)	2020'de İhraç Edilen Miktar (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)
	Türkiye	514.029	100	259.015	1.985	7	-10
1	İngiltere	150.243	29,2	75.322	1.995	8	-1
2	Almanya	62.843	12,2	30.352	2.070	7	-6
3	Hollanda	53.218	10,4	27.435	1.940	7	-2
4	Fransa	31.220	6,1	15.253	2.047	3	-14
5	İtalya	29.308	5,7	15.818	1.853	0	-26
6	Avustralya	27.888	5,4	14.772	1.888	6	8
7	Kanada	15.758	3,1	8.211	1.919	3	-9
8	İspanya	13.911	2,7	6.624	2.100	5	-30
9	Japonya	12.296	2,4	5.103	2.410	47	-16
10	Belçika	11.867	2,3	6.144	1.931	-4	-14
11	Fas	11.776	2,3	7.395	1.592	212	75
12	İrlanda	7.845	1,5	4.161	1.885	4	-20
13	Suudi Arabistan	7.073	1,4	3.545	1.995	157	-26
14	Polonya	6.941	1,4	3.890	1.784	-9	-23
15	Yeni Zelanda	6.723	1,3	3.433	1.958	3	-14
16	İsveç	5.940	1,2	2.149	2.764	10	-9
17	İsviçre	5.156	1,0	2.205	2.338	2	-13
18	Rusya	4.989	1,0	2.282	2.186	11	9
19	Avusturya	4.936	1,0	2.462	2.005	18	-6
20	Slovenya	3.867	0,8	1.547	2.500	11	31

Türkiye'nin kuru üzüm ihracat tutarı 514 Milyon Dolar'dır. Kuru üzüm ihracatı yapılan ülkeler sırasıyla İngiltere (150,2 Milyon Dolar), Almanya (62,8 Milyon Dolar), Hollanda (53,2 Milyon Dolar), Fransa (31,2 Milyon Dolar) ve İtalya (29,3 Milyon Dolar) olarak karşımıza çıkmaktadır. İthalatçı ülkelerden ABD, Hindistan, Çin ve Brezilya'nın Türkiye'nin ihracat gerçekleştirdiği ilk 20 ülke arasında yer almadığı görülmektedir.

Kuru Üzüm İhracatında Hedef ve Rakip Ülkeler

Öncelik Sırası	Hedef Pazarlar	
1	Hindistan	Yeni Pazar/Hedef Pazar Ülke
2	Brezilya	Mevcut Pazar /Hedef Pazar Ülke
3	Çin	Mevcut Pazar/Hedef Pazar Ülke
4	Japonya	Mevcut Pazar Ülke/İhracat Artışı Potansiyeli Mevcut
5	Almanya	Mevcut Pazar Ülke/İhracat Artışı Potansiyeli Mevcut
Rekabet Sıralaması	Rakip Ülkeler	
1	ABD	
2	Afganistan	
3	Şili	
4	Güney Afrika	
5	Özbekistan	

KABUKLU FINDIK

KABUKLU FINDIK

Dünya Kabuklu Fındık İthalatında İlk 20 Ülke

	İthalatçı Ülkeler	GTİP 080221 - Kabuklu Fındık - İthalatçı Ülkeler					
		2020'deki İthalat Değeri (Bin \$)	2020'deki İthalat Miktarı (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	Dünya İthalatındaki Payı (%)
	Dünya	131.591	36.044	3.651	1	0	100
1	Kanada	39.137	4.762	8.219	48	24	29,7
2	Çin	22.557	8.364	2.697	116	-49	17,1
3	İtalya	21.857	7.918	2.760	14	76	16,6
4	Hong Kong	9.774	3.685	2.652	-15	10	7,4
5	Almanya	6.088	1.419	4.290	-12	30	4,6
6	Rusya	4.894	2.181	2.244	198	388	3,7
7	Tayland	3.476	1.621	2.144	0	450	2,6
8	İspanya	2.486	877	2.835	0	-17	1,9
9	Fransa	2.257	330	6.839	-12	4	1,7
10	Suudi Arabistan	1.966	319	6.163	17	-8	1,5
11	Vietnam	1.892	751	2.519	-58	-75	1,4
12	Şili	1.806	529	3.414	0	11	1,4
13	Avusturya	1.635	215	7.605	53	298	1,2
14	Mısır	1.487	398	3.736	-10	3	1,1
15	İngiltere	1.089	207	5.261	4	211	0,8
16	Hollanda	762	226	3.372	-5	59	0,6
17	Norveç	593	119	4.983	-10	7	0,5
18	Cezayir	571	174	3.282	57	-42	0,4
19	İsveç	498	88	5.659	-9	-10	0,4
20	Özbekistan	439	188	2.335	11	-11	0,3

Dünya kabuklu fındık ithalatı 131 Milyon dolardır. Dünya ithalatı içerisinde 39 Milyon Dolar ithalat değeri ve %29,7 pazar payı ile en fazla ithalatı gerçekleştiren ülke Kanada olmuştur. Kanada'yı sırasıyla, Çin (22,5 Milyon Dolar), İtalya (21,8 Milyon Dolar), Hong Kong (9,7 Milyon Dolar) ve Almanya (6 Milyon Dolar) izlemektedir.

Dünya Kabuklu Fındık İhracatında İlk 20 Ülke

	İhracatçı Ülkeler	GTİP 080221 - Kabuklu Fındık - İhracatçı Ülkeler					Dünya İhracatındaki Payı (%)
		2020'deki İhracat Değeri (Bin \$)	2020'deki Miktar (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	
	Dünya	152.530	38.973	3.914	6	3	100
1	ABD	81.537	19.559	4.169	0	-1	53,5
2	İspanya	16.308	2.416	6.750	116	-20	10,7
3	Fransa	14.651	3.721	3.937	1	5	9,6
4	Gürcistan	8.967	3.168	2.830	20	32	5,9
5	Hong Kong	6.045	2.706	2.234	1	-39	4
6	Romanya	5.008	1.593	3.144	18	659	3,3
7	İtalya	3.794	861	4.407	-8	205	2,5
8	Şili	3.351	912	3.674	19	1.650	2,2
9	Polonya	2.820	1.408	2.003	22	-20	1,8
10	Azerbaycan	2.747	1.025	2.680	110	94	1,8
11	Avusturya	1.686	220	7.664	52	808	1,1
12	Türkiye	1.238	359	3.448	-3	-45	0,8
13	Hollanda	998	213	4.685	4	50	0,7
14	Çekya	779	129	6.039	-5	17	0,5
15	Almanya	535	78	6.859	-19	47	0,4
16	Ermenistan	344	166	2.072	0	1.464	0,2
17	Belçika	195	31	6.290	-2	147	0,1
18	Kanada	141	62	2.274	-15	208	0,1
19	Litvanya	129	39	3.308	-7	84	0,1
20	Kuzey Makedonya	113	34	3.324	0	117	0,1

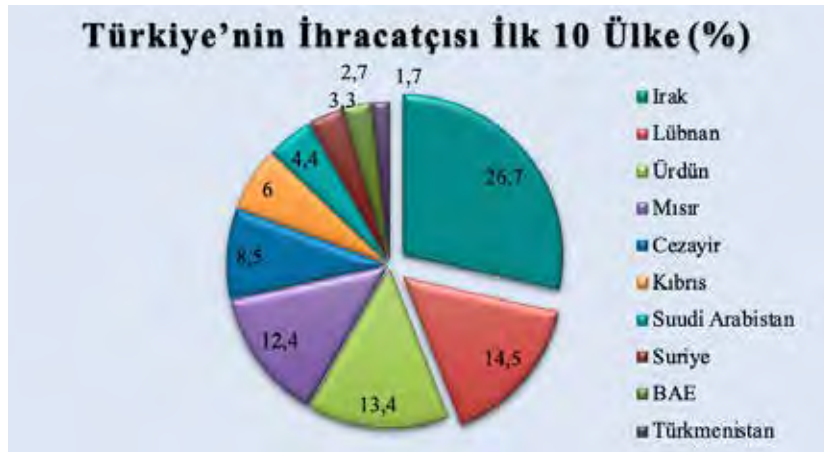
Dünya kabuklu fındık ihracat tutarı 152,5 Milyon Dolar olup en fazla ihracat yapan ülke 81,5 Milyon Dolar ihracat tutarı ve %53,5 payı ile ABD'dir. ABD'yi sırasıyla, İspanya (16,3 Milyon Dolar), Fransa (14,6 Milyon Dolar), Gürcistan (8,9 Milyon Dolar), Hong Kong (6 Milyon Dolar), Romanya (5 Milyon Dolar) ve İtalya (3,7 Milyon Dolar) izlemektedir. Türkiye ise dünya kabuklu fındık ihracatında 1,2 Milyon Dolar ihracat tutarı ve %0,8 payı ile 12. sırada yer almaktadır.

Türkiye Kabuklu Fındık İhracatında İlk 20 Ülke

	İhracat Yapılan Ülkeler	GTİP 080221 - Kabuklu Fındık - Ülkemizin İhracatı					
		2020'deki İhracat Değeri (Bin \$)	Türkiye'nin İhracatındaki Payı (%)	2020'de İhraç Edilen Miktar (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)
	Türkiye	1.238	100	359	3.448	-3	-45
1	Irak	330	26,7	103	3.204	14	157
2	Lübnan	179	14,5	51	3.510	-6	64
3	Ürdün	166	13,4	41	4.049	25	76
4	Mısır	153	12,4	46	3.326	-20	22
5	Cezayir	105	8,5	28	3.750	45	-84
6	Kıbrıs	74	6	30	2.467	6	-8
7	Suudi Arabistan	55	4,4	14	3.929	22	6
8	Suriye	41	3,3	12	3.417	17	-73
9	BAE	34	2,7	8	4.250	3	-23
10	Türkmenistan	21	1,7	6	3.500	12	-29
11	İsrail	20	1,6	5	4.000	0	69
12	İngiltere	15	1,2	4	3.750	0	606
13	Yunanistan	13	1,1	4	3.250	4	-27
14	İtalya	9	0,7	2	4.500	0	-98
15	ABD	9	0,7	2	4.500	0	0
16	Almanya	4	0,3	1	4.000	6	-84
17	Azerbaycan	4	0,3	1	4.000	0	0
18	Güney Afrika	3	0,2	1	3.000	-31	-56
19	Kuzey Makedonya	2	0,2	0	0	0	0
20	Avusturya	1	0,1	0	0	-22	0

Türkiye'nin kabuklu fındık ihracatı 1,2 Milyon Dolardır. Fındık ihraç ettiği ilk 5 ülke ise sırasıyla Irak (330 Bin Dolar), Lübnan (179 Bin Dolar), Ürdün (166 Bin Dolar), Mısır (153 Bin Dolar) ve Cezayir (105 Bin Dolar)'dır. İhracat yapılan ülkeler incelendiğinde söz konusu ülkelerin Türkiye'ye coğrafi olarak yakın ülkeler olduğu göze çarpmaktadır. Kabuklu fındık ithal eden önde gelen ülkelerin (Kanada, Çin, Hong Kong ve Rusya) Türkiye'nin ihracat yaptığı ilk 20 ülke arasında yer almaması, üzerinde önemle durulması gereken bir husustur.

Kabuklu Fındık İhracatında Hedef ve Rakip Ülkeler

Öncelik Sırası	Hedef Pazarlar	
1	Kanada	Yeni Pazar/Hedef Pazar Ülke
2	Vietnam	Yeni Pazar/Hedef Pazar Ülke
3	Çin	Yeni Pazar/Hedef Pazar Ülke
4	İtalya	Mevcut Pazar /Hedef Pazar Ülke
5	Almanya	Mevcut Pazar/Hedef Pazar Ülke
Rekabet Sıralaması	Rakip Ülkeler	
1	ABD	
2	Fransa	
3	İspanya	
4	İtalya	
5	Gürcistan	

KABUKSUZ FINDIK

KABUKSUZ FINDIK

Dünya Kabuksuz Fındık İthalatında İlk 20 Ülke (GTİP 080222)

	İthalatçı Ülkeler	GTİP 080222 - Kabuksuz Fındık - İthalatçı Ülkeler					
		2020'deki İthalat Değeri (Bin \$)	2020'deki İthalat Miktarı (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	Dünya İthalatındaki Payı (%)
	Dünya	1.929.168	262.699	7.344	0	10	100
1	Almanya	508.919	68.576	7.421	-3	17	26,4
2	İtalya	457.988	61.320	7.469	4	18	23,7
3	Fransa	183.370	23.105	7.936	-3	10	9,5
4	Rusya	80.820	14.079	5.740	14	5	4,2
5	Kanada	78.971	10.033	7.871	-7	27	4,1
6	İsviçre	65.115	9.038	7.205	-7	15	3,4
7	Hollanda	48.969	7.145	6.854	4	-5	2,5
8	Polonya	43.900	4.700	9.340	14	0	2,3
9	İspanya	36.867	5.049	7.302	8	7	1,9
10	ABD	30.821	4.161	7.407	5	-18	1,6
11	Brezilya	29.615	4.758	6.224	5	-9	1,5
12	Avusturya	28.620	3.584	7.983	8	6	1,4
13	Mısır	26.634	3.640	7.317	19	53	1,4
14	Avustralya	24.594	3.185	7.722	-4	1	1,3
15	Çin	22.540	2.509	8.984	-6	-15	1,2
16	Belçika	22.359	2.786	8.025	-15	-4	1,2
17	Çekya	22.314	3.331	6.699	1	43	1,2
18	İngiltere	15.501	2.107	7.357	-9	30	0,8
19	Yunanistan	10.935	1.553	7.041	2	0	0,6
20	Türkiye	10.431	1.452	7.184	-11	-16	0,5

Dünya kabuksuz fındık ithalatı 1,9 Milyar Dolar tutarındadır. Önde gelen ithalatçı ülkeler sırasıyla, Almanya (508,9 Milyon Dolar), İtalya (457,9 Milyon Dolar), Fransa (183,3 Milyon Dolar), Rusya (80,8 Milyon Dolar) ve Kanada (78,9 Milyon Dolar)'dır. 1. İthalatçı ülke konumunda olan Almanya'nın pazar payı %26,4 olup İtalya %23,7 ve Fransa %9,5 pazar paylarına sahiptir. İthalatçı ülkeler incelendiğinde toplam ithalatın yarısının ilk iki ülke tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir.

Dünya Kabuksuz Fındık İhracatında İlk 20 Ülke (GTIP 080222)

	İhracatçı Ülkeler	GTIP 080222 - Kabuksuz Fındık - İhracatçı Ülkeler					
		2020'deki İhracat Değeri (Bin \$)	2020'deki Miktar (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	Dünya İhracatındaki Payı (%)
	Dünya	1.871.578	256.395	7.300	0	0	100
1	Türkiye	1.111.326	156.754	7.090	1	-11	59,4
2	İtalya	222.178	25.475	8.721	-3	11	11,9
3	Şili	150.306	17.313	8.682	15	72	8
4	Azerbaycan	113.588	17.867	6.357	2	-9	6,1
5	Gürcistan	82.768	13.595	6.088	-16	46	4,4
6	Almanya	53.197	6.132	8.675	-1	22	2,8
7	Hollanda	51.343	7.103	7.228	9	2	2,7
8	Çekya	16.744	2.343	7.146	5	67	0,9
9	ABD	16.690	1.988	8.395	28	64	0,9
10	İspanya	10.589	1.416	7.478	-2	14	0,6
11	Fransa	6.550	809	8.096	-2	61	0,3
12	Avusturya	4.220	479	8.810	5	109	0,2
13	Litvanya	3.584	498	7.197	12	6	0,2
14	Ermenistan	3.219	658	4.892	62	29.164	0,2
15	Kanada	2.793	505	5.531	59	471	0,1
16	Polonya	2.722	340	8.006	-1	30	0,1
17	İsveç	2.527	274	9.223	-2	49	0,1
18	Bulgaristan	2.423	397	6.103	46	7.993	0,1
19	Slovakya	2.372	296	8.014	-26	-28	0,1
20	İngiltere	1.650	218	7.569	-34	0	0,1

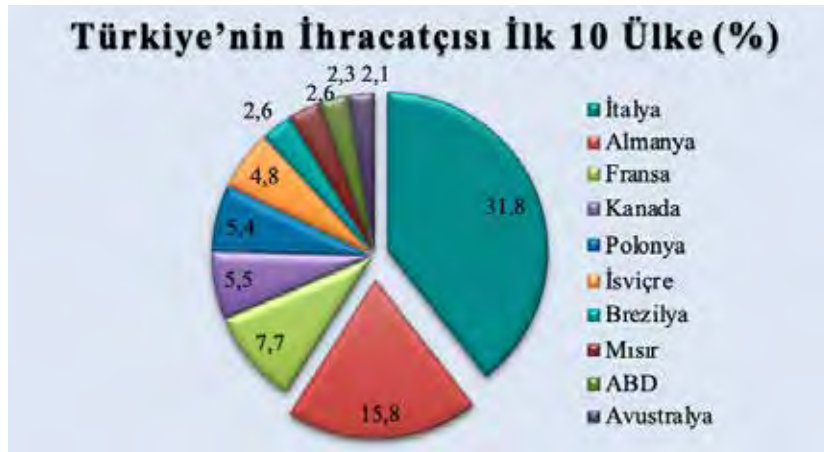
Dünya kabuksuz fındık ihracat tutarı 1,87 Milyar Dolar'dır. Türkiye ise 1,11 Milyar Dolar ihracat tutarı ve %59,4 pazar payı ile lider ülke konumundadır. Türkiye'yi sırasıyla, İtalya (222 Milyon Dolar), Şili (150,3 Milyon Dolar), Azerbaycan (113,5 Milyon Dolar), Gürcistan (82,7 Milyon Dolar) ve Almanya (53,1 Milyon Dolar) izlemektedir.

Türkiye Kabuksuz Fındık İhracatında İlk 20 Ülke

	Ülkeler	GTİP 080222 - Kabuksuz Fındık - Ülkemizin İhracatı					
		2020'deki İhracat Değeri (Bin \$)	Türkiye'nin İhracatındaki Payı (%)	2020'de İhraç Edilen Miktar (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)
	Türkiye	1.111.326	100	156.754	7.090	1	-11
1	İtalya	352.983	31,8	48.386	7.295	1	-31
2	Almanya	175.605	15,8	25.854	6.792	8	6
3	Fransa	85.573	7,7	12.016	7.122	-9	-18
4	Kanada	61.160	5,5	7.743	7.899	-11	10
5	Polonya	59.905	5,4	7.694	7.786	-1	-6
6	İsviçre	53.663	4,8	7.999	6.709	-7	22
7	Brezilya	28.749	2,6	3.822	7.522	16	5
8	Mısır	28.736	2,6	4.547	6.320	23	61
9	ABD	25.673	2,3	3.640	7.053	6	-11
10	Avustralya	23.601	2,1	3.206	7.362	1	9
11	Hollanda	23.588	2,1	3.342	7.058	4	10
12	Meksika	22.721	2	2.895	7.848	8	55
13	İspanya	19.831	1,8	2.897	6.845	23	-1
14	Rusya	19.610	1,8	3.233	6.066	15	43
15	Çin	18.505	1,7	2.461	7.519	3	-10
16	İngiltere	10.965	1	1.633	6.715	3	30
17	Yunanistan	9.510	0,9	1.391	6.837	8	-1
18	Avusturya	9.116	0,8	1.283	7.105	1	53
19	Belçika	8.261	0,7	1.191	6.936	-9	34
20	İsrail	6.931	0,6	1.029	6.736	-1	-6

Türkiye'nin ihracat tutarı 1,1 Milyar Dolar'dır ve en fazla kabuksuz fındık ihraç ettiği ülke 353 Milyon Dolar tutarı ve %31,8 pazar payı ile İtalya'dır. İtalya'yı sırasıyla, Almanya (175,6 Milyon Dolar), Fransa (85,5 Milyon Dolar), Kanada (61,1 Milyon Dolar) ve Polonya (60 Milyon Dolar) takip etmektedir. Rusya ve Almanya başta olmak üzere Türkiye'nin ihracatçısı olan ülkelerin payının artırılması ve mevcut diğer pazarların muhafazası ile sürdürülebilir ihracata odaklanılmalıdır.

KURU KAYISI

KURU KAYISI

Dünya Kuru Kayısı İthalatında İlk 20 Ülke (GTIP 081310)

	İthalatçı Ülkeler	GTIP 081310 - Kuru Kayısı - İthalatçı Ülkeler					
		2020'deki İthalat Değeri (Bin \$)	2020'deki İthalat Miktarı (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	Dünya İthalatındaki Payı (%)
	Dünya	355.535	134.963	2.634	-3	0	100
1	ABD	44.955	13.664	3.290	-7	16	12,6
2	Almanya	31.829	8.136	3.912	-1	26	9
3	Fransa	29.487	8.635	3.415	-2	7	8,3
4	İngiltere	25.704	8.224	3.125	-11	11	7,2
5	Rusya	18.005	11.516	1.563	10	-11	5,1
6	Brezilya	14.414	4.611	3.126	4	12	4,1
7	Avustralya	14.332	4.683	3.060	-2	30	4
8	Hollanda	13.721	4.143	3.312	0	17	3,9
9	Hindistan	11.177	3.769	2.966	3	-35	3,1
10	Polonya	8.941	2.834	3.155	-5	18	2,5
11	İtalya	7.902	1.985	3.981	-4	7	2,2
12	Kanada	7.830	2.325	3.368	-8	-4	2,2
13	Türkiye	6.406	2.438	2.628	18	-18	1,8
14	Beyaz Rusya	6.138	3.828	1.603	17	11	1,7
15	İsviçre	6.090	1.156	5.268	-3	8	1,7
16	Cezayir	6.040	2.347	2.573	2	-19	1,7
17	İspanya	5.683	1.468	3.871	-13	-25	1,6
18	Ukrayna	5.219	5.830	895	-1	4	1,5
19	İsrail	4.989	1.545	3.229	-2	-1	1,4
20	Çin	4.789	4.526	1.058	35	-37	1,3

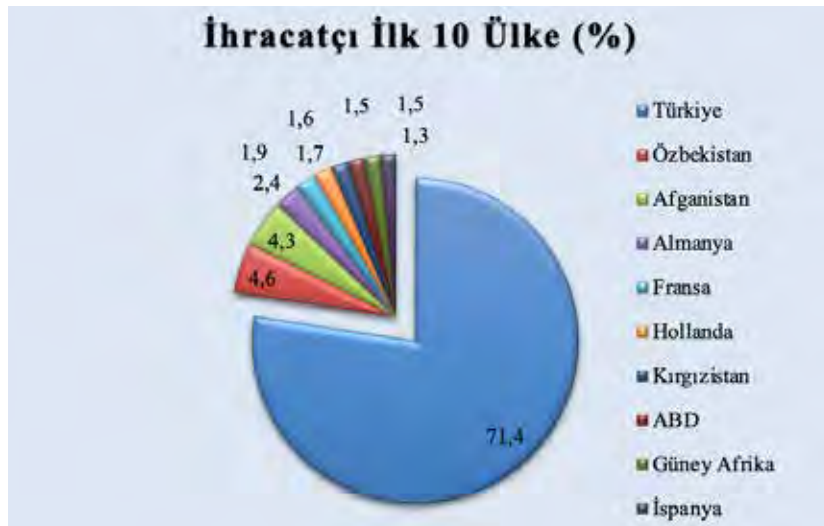
Dünya kuru kayısı ithalatı 355,5 Milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir. Önde gelen ithalatçı ülkeler sırasıyla ABD (45 Milyon Dolar), Almanya (32 Milyon Dolar), Fransa (29,4 Milyon Dolar), ve İngiltere (26 Milyon Dolar) olarak karşımıza çıkmaktadır. Son 5 yıllık oranlar incelendiğinde kuru kayısı ithalatında talep artışının gerçekleştiği ülkeler ise Çin (%35), Beyaz Rusya (%17) ve Rusya (%10) olarak görülmektedir.

Dünya Kuru Kayısı İhracatında İlk 20 Ülke

	İhracatçı Ülkeler	GTİP 081310 - Kuru Kayısı - İhracatçı Ülkeler					
		2020'deki İhracat Değeri (Bin \$)	2020'deki Miktar (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	Dünya İhracatındaki Payı (%)
	Dünya	364.797	155.551	2.345	-1	2	100
1	Türkiye	260.331	88.074	2.956	-2	2	71,4
2	Özbekistan	16.798	11.804	1.423	20	50	4,6
3	Afganistan	15.561	6.538	2.380	10	-22	4,3
4	Almanya	8.765	1.704	5.144	-2	14	2,4
5	Fransa	6.872	1.322	5.198	-5	-14	1,9
6	Hollanda	6.251	1.574	3.971	7	-22	1,7
7	Kırgızistan	5.830	13.277	439	45	30	1,6
8	ABD	5.544	1.389	3.991	-10	-15	1,5
9	Güney Afrika	5.375	769	6.990	-3	7	1,5
10	İspanya	4.785	2.884	1.659	2	45	1,3
11	Tacikistan	4.628	11.110	417	-1	42	1,3
12	İtalya	3.281	578	5.676	1	13	0,9
13	Beyaz Rusya	3.233	3.008	1.075	46	-4	0,9
14	İngiltere	1.469	329	4.465	-11	9	0,4
15	Litvanya	1.075	363	2.961	0	9	0,3
16	Kanada	1.048	255	4.110	7	-21	0,3
17	İran	1.040	643	1.617	62	54	0,3
18	Polonya	1.035	260	3.981	34	-4	0,3
19	Myanmar (Burma)	847	5.721	148	1	484	0,2
20	Slovakya	846	182	4.648	-2	27	0,2

Dünya Kuru Kayısı ihracatı 364,7 Milyon Dolar tutarındadır. Türkiye, 260,3 Milyon Dolar tutarı ve %71,4 pazar payı ile lider ülke durumundadır. Türkiye'yi sırasıyla Özbekistan (16,7 Milyon Dolar), Afganistan (15,5 Milyon Dolar), Almanya (8,7 Milyon Dolar) ve Fransa (6,8 Milyon Dolar) takip etmektedir.

Türkiye Kuru Kayısı İhracatında İlk 20 Ülke

	Ülkeler	GTİP 081310 - Kuru Kayısı - Ülkemizin İhracatı					
		2020'deki İhracat Değeri (Bin \$)	Türkiye'nin İhracatındaki Payı (%)	2020'de İhraç Edilen Miktar (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)
	Türkiye	260.331	100	88.074	2.956	-2	2
1	ABD	41.454	15,9	13.243	3.130	-4	27
2	Almanya	26.373	10,1	6.870	3.839	2	21
3	Fransa	24.762	9,5	7.261	3.410	-3	0
4	İngiltere	16.440	6,3	6.018	2.732	-6	2
5	Brezilya	14.938	5,7	4.764	3.136	4	23
6	Avustralya	13.301	5,1	4.481	2.968	-3	14
7	Hollanda	10.433	4	3.140	3.323	1	18
8	Rusya	9.010	3,5	4.500	2.002	-1	-30
9	Polonya	6.964	2,7	2.333	2.985	-7	18
10	Kanada	6.692	2,6	2.163	3.094	6	10
11	Cezayir	6.040	2,3	2.347	2.573	3	-19
12	İtalya	6.031	2,3	1.600	3.769	-4	7
13	Mısır	4.895	1,9	1.784	2.744	5	-3
14	Çin	4.784	1,8	1.834	2.609	47	-15
15	İspanya	4.754	1,8	1.244	3.822	-15	-32
16	İsrail	4.372	1,7	1.271	3.440	-8	-2
17	Beyaz Rusya	4.277	1,6	2.448	1.747	21	-4
18	Ukrayna	3.083	1,2	3.401	906	-3	-19
19	Hindistan	3.068	1,2	889	3.451	12	-26
20	İsviçre	2.638	1	691	3.818	-5	2

Türkiye, 2020 yılında 88 bin ton kuru kayısı ihracatı gerçekleştirmiş olup ihracat değeri 260 Milyon Dolar tutarına ulaşmıştır. En önemli ihracat pazarı 41,4 Milyon Dolar tutarı ve %16 pazar payı ile ABD olarak karşımıza çıkmaktadır. ABD'yi sırasıyla Almanya (26,3 Milyon Dolar), Fransa (24,7 Milyon Dolar), İngiltere (16,4 Milyon Dolar) ve Brezilya (15 Milyon Dolar) takip etmektedir.

Kuru Kayısı İhracatında Hedef ve Rakip Ülkeler

Öncelik Sırası	Hedef Pazarlar	
1	Hindistan	Mevcut Pazar/Hedef Pazar Ülke
2	Rusya	Mevcut Pazar/Hedef Pazar Ülke
3	Beyaz Rusya	Mevcut Pazar/Hedef Pazar Ülke
4	Çin	Mevcut Pazar/Hedef Pazar Ülke
5	Polonya	Mevcut Pazar/Hedef Pazar Ülke
Rekabet Sıralaması	Rakip Ülkeler	
1	Özbekistan	
2	Afganistan	
3	Almanya	
4	Fransa	
5	Hollanda	

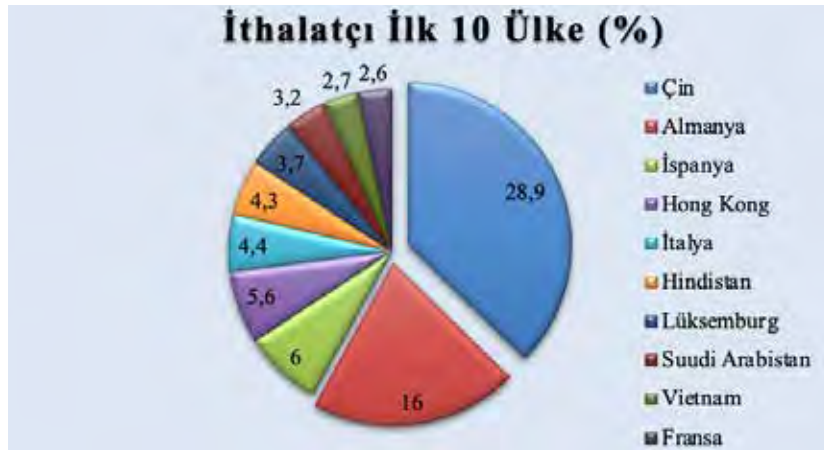
ANTEP FISTIK (KABUKLU)

ANTEP FISTIĞI (KABUKLU)

Dünya Antep Fıstığı (Kabuklu) İthalatında İlk 20 Ülke

	İthalatçı Ülkeler	GTİP 080251 - Antep Fıstığı (Kabuklu) - İthalatçı Ülkeler					
		2020'deki İthalat Değeri (Bin \$)	2020'deki İthalat Miktarı (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	Dünya İthalatındaki Payı (%)
	Dünya	2.270.351	-	-	8	-20	100
1	Çin	656.214	103.879	6.317	64	-18	28,9
2	Almanya	363.404	38.453	9.451	14	18	16
3	İspanya	136.591	-	-	13	1	6
4	Hong Kong	126.672	16.785	7.547	-32	-74	5,6
5	İtalya	99.148	13.106	7.565	10	6	4,4
6	Hindistan	98.260	13.785	7.128	17	8	4,3
7	Lüksemburg	83.064	8.840	9.396	-3	16	3,7
8	Suudi Arabistan	72.283	8.020	9.013	34	10	3,2
9	Vietnam	61.342	6.405	9.577	477	81	2,7
10	Fransa	59.109	6.092	9.703	-3	-7	2,6
11	Belçika	51.757	5.154	10.042	28	19	2,3
12	Türkiye	49.232	8.730	5.639	0	-44	2,2
13	Hollanda	42.533	4.285	9.926	-16	-35	1,9
14	İngiltere	36.988	3.936	9.397	7	6	1,6
15	İsrail	35.833	3.728	9.612	7	-10	1,6
16	Polonya	26.161	2.843	9.202	8	12	1,2
17	BAE	21.530	2.503	8.602	23	-53	0,9
18	Ürdün	17.436	1.987	8.775	7	30	0,8
19	Japonya	17.081	1.724	9.908	11	11	0,8
20	Kazakistan	16.568	5.377	3.081	14	42	0,7

Dünyada 2,2 Milyar Dolar değerinde kabuklu antep fıstığı ithalatı mevcuttur. En fazla kabuklu antep fıstığı ithal eden ülke 656,2 Milyon Dolar ithalat tutarı ve %28,9 pazar payı ile Çin olarak karşımıza çıkmaktadır. Çin'i sırasıyla, Almanya (363,4 Milyon Dolar), İspanya (136,5 Milyon Dolar) ve Hong Kong (126,6 Milyon Dolar) takip etmektedir. Ülkelerin son 5 yıllık ithalat artış oranları incelendiğinde Vietnam'daki %477'lik artış, 1. ithalatçı ülke konumunda olan Çin'deki %64 oranındaki artış ve Hong Kong'daki %32 oranındaki azalış dikkat çekicidir.

Dünya Antep Fıstığı (Kabuklu) İhracatında İlk 20 Ülke

	İhracatçı Ülkeler	GTİP 080251 - Antep Fıstığı (Kabuklu) - İhracatçı Ülkeler					
		2020'deki İhracat Değeri (Bin \$)	2020'deki İthalat Miktarı (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	Dünya İhracatındaki Payı (%)
	Dünya	2.558.853	343.513	7.449	4	-12	100
1	ABD	1.410.610	170.062	8.295	9	-19	55,1
2	İran	662.330	110.250	6.008	2	41	25,9
3	Almanya	120.135	12.604	9.531	-6	84	4,7
4	Hong Kong	92.904	14.214	6.536	-23	-76	3,6
5	BAE	73.283	10.894	6.727	145	128	2,9
6	Hollanda	46.267	4.645	9.961	-18	-18	1,8
7	Türkiye	46.023	7.385	6.232	95	-8	1,8
8	Belçika	23.888	2.410	9.912	21	64	0,9
9	İspanya	14.504	1.369	10.595	20	37	0,6
10	Suriye	10.533	1.293	8.146	12	178	0,4
11	Yunanistan	8.165	1.035	7.889	-27	4	0,3
12	Vietnam	8.018	857	9.356		523	0,3
13	Çin	5.562	1.026	5.421	12	-34	0,2
14	Avustralya	4.716	581	8.117	13	-42	0,2
15	İtalya	4.633	311	14.897	62	11	0,2
16	Afganistan	4.344	472	9.203	62	-26	0,2
17	Çekya	2.989	253	11.814	62	20	0,1
18	Lüksemburg	2.745	251	10.936	-13	-82	0,1
19	Slovakya	2.247	278	8.083	-14	899	0,1
20	Fransa	2.229	229	9.734	21	-61	0,1

2,5 Milyar Dolar tutarındaki antep fıstığı (kabuklu) ihracatında en büyük ihracatçı ülke 1,4 Milyar Dolar ihracat tutarı ve %55,1 pazar payı ile ABD'dir. ABD'yi sırasıyla, İran (662,3 Milyon Dolar), Almanya (120,1 Milyon Dolar) ve Hong Kong (92,9 Milyon Dolar) takip etmektedir. Tablodan görüleceği üzere ABD ihracatta lider ülke konumundadır. Türkiye 46 Milyon Dolar ihracat tutarı ve % 1,8 pazar payı ile 7. sıradaki ihracatçı ülke konumundadır.

Türkiye'nin Antep Fıstığı (Kabuklu) İhraç Ettiği İlk 20 Ülke

	Ülkeler	GTİP 080251 - Antep Fıstığı (Kabuklu) - Ülkemizin İhracatı					
		2020'deki İhracat Değeri (Bin \$)	Türkiye'nin İhracatındaki Payı (%)	2020'de İhraç Edilen Miktar (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)
	Türkiye	46.023	100	7.385	6.232	95	-8
1	Suudi Arabistan	7.720	16,8	1.066	7.242	60	-38
2	İsrail	5.203	11,3	758	6.864	57	71
3	Mısır	5.044	11	760	6.637	0	303
4	Fas	4.777	10,4	799	5.979	0	556
5	Rusya	3.433	7,5	405	8.477	0	824
6	Cezayir	2.863	6,2	451	6.348	0	-26
7	Lübnan	2.084	4,5	279	7.470	675	-26
8	Gürcistan	1.823	4	310	5.881	0	60
9	Suriye	1.706	3,7	432	3.949	448	-11
10	Libya	1.693	3,7	326	5.193	0	-37
11	Irak	1.527	3,3	232	6.582	0	-63
12	Ürdün	1.088	2,4	252	4.317	0	-48
13	Tunus	983	2,1	335	2.934	0	2978
14	İtalya	715	1,6	120	5.958	81	-67
15	Romanya	697	1,5	113	6.168	159	305
16	Almanya	695	1,5	105	6.619	143	-20
17	Fransa	565	1,2	66	8.561	0	95
18	İngiltere	384	0,8	51	7.529	0	-23
19	BAE	279	0,6	40	6.975	105	-28
20	İran	233	0,5	37	6.297	0	-55

Türkiye'nin Antep fıstığı ihracat değeri 46 Milyon Dolardır. Türkiye'nin en büyük ihraç pazarı ise 7,7 Milyon Dolar tutarı ve %16,8 pazar payı ile Suudi Arabistan'dır. Suudi Arabistan'dan sonra sırasıyla, İsrail (5,2 Milyon Dolar), Mısır (5 Milyon Dolar), Fas (4,7 Milyon Dolar) ve Rusya (3,4 Milyon Dolar) gelmektedir. Antep fıstığı ithalat hacmi yüksek Çin, İspanya, Hong Kong ve Belçika potansiyel ihraç pazarları olarak değerlendirilebilir.

Antep Fıstığı (Kabuklu) İhracatında Hedef ve Rakip Ülkeler

Öncelik Sırası	Hedef Pazarlar	
1	Çin	Yeni Pazar/Hedef Pazar Ülke
2	Hindistan	Yeni Pazar/Hedef Pazar Ülke
3	İspanya	Yeni Pazar/Hedef Pazar Ülke
4	Rusya	Mevcut Pazar/Hedef pazar Ülke
5	Suudi Arabistan	Mevcut Pazar Ülke/İhracat Artışı Potansiyeli Mevcut
Rekabet Sıralaması	Rakip Ülkeler	
1	ABD	
2	İran	
3	Hong Kong	
4	Almanya	
5	BAE	

ANTEP FISTIK (KABUKSUZ)

ANTEP FISTIĞI (KABUKSUZ)

Dünya Antep Fıstığı (Kabuksuz) İthalatında İlk 20 Ülke

	İthalatçı Ülkeler	GTİP 080252 - Antep Fıstığı (Kabuksuz) - İthalatçı Ülkeler					
		2020'deki İthalat Değeri (Bin \$)	2020'deki İthalat Miktarı (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	Dünya İthalatındaki Payı (%)
	Dünya	626.540	45.742	13.697	9	0	100
1	Almanya	149.397	10.624	14.062	-1	16	23,8
2	İtalya	94.426	6.565	14.383	12	-10	15,1
3	Hindistan	64.983	5.643	11.516	8	-19	10,4
4	Türkiye	48.394	4.684	10.332	373	31	7,7
5	Ürdün	34.349	2.096	16.388	6	97	5,5
6	Fransa	26.155	1.382	18.925	1	4	4,2
7	Suudi Arabistan	24.931	1.981	12.585	47	5	4
8	Kanada	14.562	1.100	13.238	9	44	2,3
9	Hollanda	13.305	725	18.352	20	18	2,1
10	İngiltere	12.421	814	15.259	-7	-22	2
11	Avustralya	11.045	743	14.865	0	10	1,8
12	İspanya	10.271	-	-	23	2	1,6
13	İsrail	9.723	584	16.649	15	34	1,6
14	Japonya	9.419	465	20.256	7	-18	1,5
15	Vietnam	7.844	475	16.514	141	-35	1,3
16	Mısır	7.745	469	16.514	27	-13	1,2
17	Lübnan	6.032	512	11.781	-15	-60	1
18	Belçika	5.774	343	16.834	7	4	0,9
19	İsviçre	5.461	158	34.563	-1	-1	0,9
20	BAE	4.822	380	12.689	27	-9	0,8

Dünyada 626,5 Milyon Dolar tutarında kabuksuz antep fıstığı ithal edilmektedir. En fazla ithalat yapan ülke 149,3 Milyon Dolar ithalat tutarı ve %23,8 pazar payı ile Almanya'dır. Almanya'yı sırasıyla İtalya (94,4 Milyon Dolar), Hindistan (64,9 Milyon Dolar), Türkiye (48,3 Milyon Dolar) ve Ürdün (34,3 Milyon Dolar) izlemektedir. Kabuksuz antep fıstığı ithalatının yaklaşık %60'ı Almanya, İtalya, Hindistan ve Türkiye tarafından gerçekleştirilmektedir.

Dünya Antep Fıstığı (Kabuksuz) İhracatında İlk 20 Ülke

	İhracatçı Ülkeler	GTİP 080252 - Antep Fıstığı (Kabuksuz) - İthalatçı Ülkeler					
		2020'deki İhracat Değeri (Bin \$)	2020'deki İthalat Miktarı (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	Dünya İhracatındaki Payı (%)
	Dünya	607.538	48.802	12.449	12	4	100
1	İran	193.392	14.065	13.750	1	79	31,8
2	Türkiye	106.868	8.230	12.985	26	-21	17,6
3	ABD	67.951	7.537	9.016	16	-36	11,2
4	Almanya	63.380	4.132	15.339	3	16	10,4
5	BAE	30.477	2.694	11.313	203	8	5,0
6	Afganistan	29.546	2.014	14.670	3	-7	4,9
7	İtalya	26.358	1.330	19.818	25	-7	4,3
8	Suriye	25.797	1.952	13.216	7	-4	4,2
9	Vietnam	13.934	835	16.687	0	-1	2,3
10	Çin	8.664	915	9.469	14	-24	1,4
11	Hollanda	8.303	423	19.629	12	32	1,4
12	İspanya	6.948	439	15.827	21	2	1,1
13	Ürdün	6.107	428	14.269	144	304	1,0
14	Fransa	4.894	252	19.421	28	-17	0,8
15	Slovakya	2.427	183	13.262	5	82	0,4
16	Yunanistan	2.124	163	13.031	-18	-22	0,3
17	Hong Kong	1.581	163	9.699	29	1	0,3
18	İngiltere	893	91	9.813	-2	-38	0,1
19	Belçika	818	35	23.371	7	2	0,1
20	Lübnan	811	92	8.815	122	202	0,1

Dünya antep fıstığı (kabuksuz) ihracatı 607,5 Milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir. En fazla ihracat yapan ülke ise 193,3 Milyon Dolar ihracat tutarı ve % 31,8 pazar payı ile İran olmuştur. İran'dan sonra sırasıyla Türkiye (106,8 Milyon Dolar), ABD (67,9 Milyon Dolar), Almanya (63,3 Milyon Dolar) ve BAE (30,4 Milyon Dolar) gelmektedir. Türkiye, dünya antep fıstığı (kabuksuz) ihracatında 2. sırada yer almaktadır.

Türkiye'nin Antep Fıstığı (Kabuksuz) İhraç Ettiği İlk 20 Ülke

	Ülkeler	GTİP 080252 - Antep Fıstığı (Kabuksuz) - Ülkemizin İhracatı					
		2020'deki İhracat Değeri (Bin \$)	Türkiye'nin İhracatındaki Payı (%)	2020'de İhraç Edilen Miktar(ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)
	Türkiye	106.868	100	8.230	12.985	26	-21
1	İtalya	30.507	28,5	2.109	14.465	13	-31
2	Almanya	18.388	17,2	1.283	14.332	30	-23
3	Suudi Arabistan	12.707	11,9	1.202	10.572	43	4
4	İsrail	10.992	10,3	788	13.949	52	44
5	BAE	4.290	4	323	13.282	37	10
6	Ürdün	3.078	2,9	276	11.152	50	-25
7	Irak	2.895	2,7	207	13.986	40	-63
8	Mısır	2.063	1,9	233	8.854	145	-13
9	Avustralya	2.041	1,9	161	12.677	41	856
10	Suriye	1.955	1,8	255	7.667	92	-63
11	ABD	1.920	1,8	102	18.824	-1	27
12	Belçika	1.834	1,7	142	12.915	209	718
13	Hollanda	1.764	1,7	100	17.640	48	22
14	Libya	1.398	1,3	136	10.279	0	-31
15	Fransa	1.017	1	76	13.382	69	-27
16	Romanya	955	0,9	57	16.754	281	117
17	Tunus	909	0,9	144	6.313	281	75
18	Lübnan	887	0,8	79	11.228	200	-61
19	Kuveyt	813	0,8	56	14.518	10	-22
20	İngiltere	679	0,6	33	20.576	65	-16

Türkiye'nin kabuksuz antep fıstığı ihracat tutarı 106,8 Milyon Dolardır. 2020 yılında en fazla ihracat yaptığı ülke 30,5 Milyon Dolar ihracat tutarı ile İtalya'dır. İtalya'yı sırasıyla, Almanya (18,3 Milyon Dolar), Suudi Arabistan (12,7 Milyon Dolar), İsrail (10,9 Milyon Dolar) ve BAE (4,2 Milyon Dolar) izlemektedir.

Antep Fıstığı (Kabuksuz) İhracatında Hedef ve Rakip Ülkeler

Öncelik Sırası	Hedef Pazarlar	
1	Hindistan	Yeni Pazar/Hedef Pazar Ülke
2	İspanya	Yeni Pazar/Hedef Pazar Ülke
3	İngiltere	Mevcut Pazar Ülke/İhracat Artışı Potansiyeli Mevcut
4	İtalya	Mevcut Pazar Ülke/İhracat Artışı Potansiyeli Mevcut
5	Suudi Arabistan	Mevcut Pazar Ülke/İhracat Artışı Potansiyeli Mevcut
Rekabet Sıralaması	Rakip Ülkeler	
1	İran	
2	ABD	
3	Almanya	
4	Afganistan	
5	BAE	

SONUÇ

Yapılan çalışma, tarım, gıda ve ormancılık ürünleri için ülkemizin mevcut pazarlarının Rusya, Irak başta olmak üzere Ortadoğu ülkeleri, Almanya başta olmak üzere AB ülkeleri ve coğrafi ve kültürel açıdan yakın olduğumuz ülkeler olduğu sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Bununla birlikte, arz ve kalite açısından güçlü olduğumuz ürünler için gelişen “Asya Pasifik” pazarı önemli bir alternatif olarak görünmektedir. Bu noktada Çin, Vietnam, Tayland ve Tayvan ön plana çıkan ülkelerdir. Japonya sağlıklı ve kaliteli ürün talebi ile Uzakdoğu’nun cazip ve prestijli pazarı olma özelliğini devam ettirmekte, Amerika kıtası hem tedarik hem de talep yönünden hızlı bir büyümeye sahip olmasından dolayı odaklanması gereken önemli bir lokasyon olarak ön plana çıkmaktadır.

Ülkemiz ihracatında belirli ülkelere odaklanması ve bu ülkeler ile yaşanabilecek olası siyasi ve ekonomik sorunlarda ortaya çıkabilecek muhtemel krizleri önlemek amacıyla alternatif pazarlar geliştirilmesi ve buralara yönelik mikro tanıtım ve pazarlama çalışmalarının geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu noktada ürün özelinde alternatif olarak değerlendirilen ve bu ülkelere yapılacak ihracatta rakip olarak görülen ülkeler ile hedef olarak belirlenen ülkelere satılabilecek ürün listeleri aşağıda yer almaktadır.

ÜLKELERDEN HEDEF ÜRÜN VE ÜRÜN GRUPLARI ANALİZİ

	Ülkeler	Satılabilir Ürünler
1	AB Ülkeleri	Kanatlı eti, kavun, makarna, yumurta, çilek, domates
2	ABD	Ayva, çikolata, çilek, karpuz, kavun, limon, makarna, mandarin, ormancılık ürünleri, yaş üzüm, kesme çiçek, canlı bitkiler, unlu mamuller ve çiçek soğanları
3	Afganistan	Un, yumurta
4	Almanya	Antep fıstığı (kabuklu), çilek, domates, unlu mamuller, elma, limon, mandarin, peynir, portakal, süt ürünleri, ormancılık ürünleri, fındık (kabuklu), yaş-kuru üzüm, süs bitkileri, kesme çiçek, canlı bitkiler, çiçek soğanları ve peynir
5	Arnavutluk	Ayva
6	Azerbaycan	Çilek
7	BAE	Domates, kuru üzüm, süt ürünleri, yumurta, kavun ve makarna
8	Belçika	Çilek, incir
9	Beyaz Rusya	Kuru kayısı
10	Brezilya	Zeytinyağı ve kuru üzüm
11	Bulgaristan	Çilek
12	Çin	Antep fıstığı (kabuklu), çikolata, unlu mamuller, fındık (kabuklu), incir, kanatlı eti, karpuz, kiraz, kuru kayısı, kuru üzüm, makarna, portakal, su ürünleri, süt ürünleri, un, zeytinyağı, ormancılık ürünleri, şeker ve şeker ürünleri, gıda müstahzarları, çiçek soğanları
13	Danimarka	Su ürünleri
14	Endonezya	Elma, mandarin, şeker ve şeker ürünleri, yaş üzüm ve bal
15	Fransa	Bal, çilek, domates, unlu mamuller, karpuz, limon, peynir, portakal, zeytinyağı, antep fıstığı (kabuksuz), kesme çiçek, çiçek soğanları
16	Güney Kore	Kiraz, portakal, su ürünleri, şeker ve şeker ürünleri, gıda müstahzarları, meyve-sebze müstahzarları
17	Hindistan	İncir, kuru kayısı, kuru üzüm, antep fıstığı (kabuklu-kabuksuz),
18	Hollanda	Unlu mamuller, kavun, karpuz, un, portakal, limon, yaş üzüm, süs bitkileri, canlı bitkiler
19	Hong Kong	Kiraz, incir, portakal, kabuklu fındık ve yumurta
20	Irak	Antep fıstığı, domates, kavun, karpuz, kuru kayısı, şeker ve şeker ürünleri
21	İngiltere	Bal, çilek, domates, elma, limon, mandarin, peynir, süt ürünleri, zeytinyağı, ormancılık ürünleri, unlu mamuller, şeker ve şeker ürünleri, gıda müstahzarları, antep fıstığı (kabuksuz-kabuksuz), karpuz, yaş üzüm, süs bitkileri, canlı bitkiler, kanatlı eti ve incir
22	İspanya	Çikolata, unlu mamuller ve antep fıstığı (kabuklu-kabuksuz)
23	İsveç	Su ürünleri

24	İsviçre	Kuru kayısı, kavun, incir
25	İtalya	Bal, şeker ve şeker ürünleri, antep fıstığı (kabuklu-kabuksuz), fındık (kabuklu), kesme çiçek
26	Japonya	Bal, çikolata, incir, kanatlı eti, kuru üzüm, limon, peynir, su ürünleri, ormancılık ürünleri, gıda müstahzarları, meyve-sebze müstahzarları, süs bitkileri
27	Kanada	Unlu mamuller, fındık (kabuklu), kavun, karpuz, ayva, makarna, şeker ve şeker ürünleri, gıda müstahzarları, meyve-sebze müstahzarları, zeytinyağı ve incir
28	Katar	Domates, Su Ürünleri
29	Kazakistan	Kiraz
30	Malezya	Makarna
31	Meksika	Un
32	Polonya	Bal ve kuru kayısı
33	Portekiz	Ayva, zeytinyağı
34	Romanya	Ayva ve domates
35	Rusya	Çikolata, kanatlı eti, kuru üzüm, peynir, süt ürünleri, yumurta, meyve-sebze müstahzarları, antep fıstığı (kabuklu), elma, süs bitkileri, kesme çiçek, canlı bitkiler, çiçek soğanları, makarna, karpuz, su ürünleri ve kuru kayısı
36	Suudi Arabistan	Kanatlı eti, portakal, yumurta, meyve-sebze müstahzarları, gıda müstahzarları, antep fıstığı (kabuklu-kabuksuz), domates, bal ve peynir
37	Sırbistan	Ayva, Kavun
38	Singapur	Kavun
39	Tayland	Su ürünleri, elma
40	Tayvan	Antep fıstığı, elma, kiraz
41	Ukrayna	Mandarin
42	Venezuela	Un
43	Vietnam	Antep fıstığı,, fındık (kabuklu), incir
44	Yemen	Un